

รายละเอียดของรายวิชา

วิทยาลัย การแพทย์แผนตะวันออก

หลักสูตร การแพทย์แผนจีนบัณฑิต

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

BCM 400 บูรณาการกายวิภาคศาสตร์กับการแพทย์แผนจีน 3 (3-0-6)

(Integrated Anatomy and Traditional Chinese Medicine)

(中医解剖学综述)

วิชาบังคับร่วม/ MDS 100 ร่างกายมนุษย์ 1 และ BCM 431 การฝังเข็มและรมยา 1

วิชาบังคับก่อน

ภาคการศึกษา 1/2568

กลุ่ม 01

ประเภทของวิชา ☐ วิชาปรับปรุงพื้นฐาน

☐ วิชาศึกษาทั่วไป

☒ วิชาเฉพาะ

☐ วิชาเลือกเสรี

อาจารย์ผู้รับผิดชอบ

1.พจ.ณัฐวุฒิ ธรรมรัตนนันท์

☒ อาจารย์ประจำ

☐ อาจารย์พิเศษ

2.พจ.พรพรรณ ทรัพย์เอี่ยม

☒ อาจารย์ประจำ

☐ อาจารย์พิเศษ

อาจารย์ผู้สอน

1.พจ.ณัฐวุฒิ ธรรมรัตนนันท์

☒ อาจารย์ประจำ

☐ อาจารย์พิเศษ

2.พจ.กิตติพันธุ์ ศรีเทพ

☒ อาจารย์ประจำ

☐ อาจารย์พิเศษ

3.ผศ.ศ.คลินิก พจ.นพ.ภาสกิจ วัณนาวิบูล

☒ อาจารย์ประจำ

☐ อาจารย์พิเศษ

4.พจ.ณัฐฐา มูลศาลา

☒ อาจารย์ประจำ

☐ อาจารย์พิเศษ

5.พจ.พรพรรณ ทรัพย์เอี่ยม

☒ อาจารย์ประจำ

☐ อาจารย์พิเศษ

สถานที่สอน

วิทยาลัยการแพทย์แผนตะวันออก

☒ ในที่ตั้ง

☐ นอกที่ตั้ง

วันที่จัดทำ

6 สิงหาคม 2568

หมวดที่ 2 วัตถุประสงค์ของรายวิชาและส่วนประกอบของรายวิชา

1. วัตถุประสงค์ของรายวิชา

- 1) เพื่อให้ศึกษามีความรู้ความเข้าใจกายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาของร่างกายมนุษย์มากขึ้นเพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเลือกจุดฝังเข็มจริงบนร่างกายมนุษย์
- 2) เพื่อให้ศึกษามีความแม่นยำในการระบุตำแหน่งจุดฝังเข็ม
- 3) เพื่อให้ศึกษาตระหนักถึงผลข้างเคียงและอันตรายจากความไม่แม่นยำในการระบุตำแหน่งจุดฝังเข็ม
- 4) เพื่อให้ศึกษานำความรู้ไปต่อยอดในรายวิชาการแพทย์แผนจีน โดยเฉพาะวิชาฝังเข็ม รมยา ทูยหนา โรคกระดูกและการบาดเจ็บ

2. คำอธิบายรายวิชา

บูรณาการของกายวิภาคศาสตร์กับการแพทย์แผนจีน โดยเน้นถึงสรีรวิทยา โครงสร้าง หน้าที่และความสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อ เส้นประสาทและอวัยวะต่างๆ ของร่างกายมนุษย์ ที่สัมพันธ์กับ จุดฝังเข็ม

Integrated anatomical. The emphasis is on physiology, structure , function, the relationship between acupoints, muscles, nerves and organs of the human body

医学基础诊断，患者病史记录方法，皮肤的各种体格检查，呼吸、胃肠道、肌肉骨骼、神经和内分泌系统，血常规的临床检查结果分析，医学，医学影像学

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

มี2.....ชั่วโมง/สัปดาห์

■ e-mail : Nattawut.t@rsu.ac.th

kittiphan.s@rsu.ac.th

■ Google Classroom : BCM400 1/68 ,

<https://classroom.google.com/c/NzcxMDMzMzUxNjA4?cjc=muh7bzpu>

■ อาคารวิทยาศาสตร์ ห้องพักอาจารย์ 4/2-701

4. ผลลัพธ์การเรียนรู้ของรายวิชา (Course Learning Outcomes: CLOs) :

- 1) สามารถจดจำและเข้าใจเนื้อหากายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาของร่างกายมนุษย์ เพื่อให้มีความแม่นยำในการหาตำแหน่งของจุดฝังเข็ม รวมไปถึงจุดฝังเข็มที่มีความเสี่ยงต่อการกระทบอวัยวะภายใน
- 2) นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปต่อยอดในการเรียนรายวิชาฝังเข็ม รมยา ทูยหนา โรคกระดูกและการบาดเจ็บได้

หมวดที่ 3 การพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

การพัฒนาผลการเรียนรู้ในมาตรฐานผลการเรียนรู้แต่ละด้านที่มุ่งหวัง มีดังต่อไปนี้

1. คุณธรรม จริยธรรม

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.4	มีความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง	- ชี้แจงรายละเอียดคะแนนในการเรียนสำหรับรายวิชา และงานที่จะได้รับมอบหมายรวมไปถึงบทลงโทษหากนักศึกษาไม่ปฏิบัติตามหรือมีการทุจริต	- เก็บคะแนนเข้าเรียน โดยจะแบ่งเป็น ตรงเวลาให้ 1 คะแนน สายไม่เกิน 15 นาทีให้ 0.67 คะแนน สายไม่เกิน 30 นาทีให้ 0.34 คะแนน สายเกิน 30 นาทีเท่ากับขาดเรียนแบบไม่มีใบลา เท่ากับ 0 คะแนน ขาดเรียนแบบมีใบลา ให้ 0.5 คะแนน โดยตลอดระยะเวลาภาคการศึกษาจะต้องมีเวลาเข้าเรียนไม่ต่ำกว่า 80% - เก็บคะแนนจากงานที่ได้รับมอบหมายรวมไปถึงส่งตรงกำหนดหรือไม่
1.5	มีระเบียบวินัยและซื่อสัตย์		

○	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.1	มีความรู้ความเข้าใจในหลักจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนสิทธิมนุษยชน สิทธิเด็ก สิทธิผู้บริโภค สิทธิผู้ป่วย ตลอดจนสิทธิของผู้ประกอบโรคศิลปะ สาขาการแพทย์แผนจีนที่มีความสำคัญต่อการปฏิบัติการด้านการแพทย์แผนจีน	- สอดแทรกเนื้อหาหลักจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ตลอดจนสิทธิมนุษยชน สิทธิเด็ก สิทธิผู้บริโภค สิทธิผู้ป่วย ตลอดจนสิทธิของผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาการแพทย์แผนจีน	-

○	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
1.2	สามารถแยกแยะความถูกต้อง ความดี และความชั่วได้	- สอดแทรกเนื้อหาหลักคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	-

2. ความรู้

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.1	มีความรู้และความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ที่เป็นพื้นฐานชีวิตและพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ สุขภาพที่ครอบคลุมทั้งวิทยาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ กฎหมาย และการปกครองระบอบประชาธิปไตย	- สอนแบบบรรยายและอภิปรายร่วมกัน วิเคราะห์กรณีศึกษาโดยยกตัวอย่างจากประสบการณ์ทางคลินิกของผู้สอน	- ประเมินจากงานที่ได้รับมอบหมาย - ประเมินจากการทดสอบย่อย กลางภาคและปลายภาค
2.2	มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของศาสตร์ทางการแพทย์แผนจีน ระบบสุขภาพ และปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและต่อระบบสุขภาพ	- สอนแบบบรรยายและอภิปรายร่วมกันวิเคราะห์กรณีศึกษาที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับประสบการณ์ตรงของผู้เรียน	
○	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
2.3	มีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของกระบวนการแพทย์แผนจีน และการนำไปใช้	- ปลุกฝังให้ผู้เรียนคุ้นเคยกับหลักคิดของ กระบวนการแพทย์แผนจีน	- ประเมินจากงานที่ได้รับมอบหมาย - ประเมินจากการทดสอบย่อย กลางภาคและปลายภาค

3. ทักษะทางปัญญา

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
3.2	สามารถสืบค้น และวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	- มอบหมายภาระงานให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะในการสืบค้นวิเคราะห์ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายเพิ่มเติม รวมไปถึงการอ้างอิงจากแหล่งสืบค้นที่น่าเชื่อถือ	- ประเมินจากงานที่ได้รับมอบหมาย
3.3	สามารถนำข้อมูล และหลักฐานไปใช้ในการอ้างอิง และแก้ไขปัญหาอย่างมีวิจารณญาณ		

4. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
4.2	สามารถทำงานเป็นทีมในบทบาทผู้นำและสมาชิกทีม ในทีมการแพทย์แผนจีน ทีมสุขภาพ และทีมในชุมชนของระบบบริการสาธารณสุขทุกระดับ และในบริบทหรือสถานการณ์ที่แตกต่างกัน	- สอนแบบบรรยายและอภิปรายร่วมกัน โดยยกประสบการณ์ทางคลินิกของผู้สอน สอดแทรกเป็นตัวอย่างแก่ผู้เรียน	- สังเกตพฤติกรรมและประเมินจากงานที่ได้รับมอบหมาย
4.4	มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อสังคม และรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเอง วิชาชีพ องค์กร และสังคมอย่างต่อเนื่อง	- สอดแทรกเนื้อหาที่สร้างความตระหนักรู้ ให้ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต่อสังคม ตลอดจนการพัฒนาตนเอง วิชาชีพ และองค์กร	- ประเมินจากงานที่ได้รับมอบหมาย - ประเมินจากการทดสอบย่อยและการตอบคำถามในชั้นเรียน - เก็บคะแนนการเข้าชั้นเรียน

5. การวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

●	ผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการประเมินผล
5.3	สามารถเลือกและใช้รูปแบบการนำเสนอสารสนเทศ ตลอดจนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเหมาะสมกับสถานการณ์	- มอบหมายภาระงานให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการนำเสนอสารสนเทศ ตลอดจนใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับสถานการณ์	- ประเมินจากงานที่ได้รับมอบหมาย

หมวดที่ 4 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน (ภาคบรรยาย)

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	กิจกรรมการเรียนการสอนและสื่อที่ใช้	จำนวนชั่วโมง	ผู้สอน
1	- ชี้แจงรายละเอียดรายวิชา - บทนำ - 解剖学基本术语	- บรรยาย ยกภาพตัวอย่างประกอบนำเสนอโดย power point	3	พจ.ณัฐวุฒิ ธรรมรัตนนันท์
2	กายวิภาคศาสตร์และสรีรวิทยาของร่างกายมนุษย์ ศีรษะและคอ	- บรรยาย ยกภาพตัวอย่างประกอบนำเสนอโดย power point	3	พจ.กิตติพันธุ์ ศรีเทพ
3	Acupoints on the head (1)	- บรรยาย ยกภาพตัวอย่างประกอบนำเสนอโดย power point	3	พจ.กิตติพันธุ์ ศรีเทพ
4	Acupoints on the head (2) Acupoints on the neck	- บรรยาย ยกภาพตัวอย่างประกอบนำเสนอโดย power point	3	พจ.กิตติพันธุ์ ศรีเทพ

5	กายวิภาคศาสตร์และ สรีรวิทยาของร่างกาย มนุษย์ ออกและหลัง	- บรรยาย ขกภาพตัวอย่าง ประกอบนำเสนอโดย power point	3	พจ.ณัฐฐา มูลศาลา
6	Acupoints on the thorax and abdomen	- บรรยาย ขกภาพตัวอย่าง ประกอบนำเสนอโดย power point	3	พจ.ณัฐฐา มูลศาลา
7	Acupoints on the nape, back and lumbosacral region	- บรรยาย ขกภาพตัวอย่าง ประกอบนำเสนอโดย power point	3	พจ.ณัฐฐา มูลศาลา
8	สอบกลางภาค ปีการศึกษา 1/2568			
9	กายวิภาคศาสตร์และ สรีรวิทยาของร่างกาย มนุษย์ ระบายค์ส่วนบน	- บรรยาย ขกภาพตัวอย่าง ประกอบนำเสนอโดย power point	3	พจ.พรพรรณ ทรัพย์เอี่ยม
10	Acupoints on the upper limbs (1)	- บรรยาย ขกภาพตัวอย่าง ประกอบนำเสนอโดย power point	3	พจ.พรพรรณ ทรัพย์เอี่ยม
11	Acupoints on the upper limbs (2)	- บรรยาย ขกภาพตัวอย่าง ประกอบนำเสนอโดย power point	3	พจ.พรพรรณ ทรัพย์เอี่ยม
12	กายวิภาคศาสตร์และ สรีรวิทยาของร่างกาย มนุษย์ ระบายค์ส่วนล่าง	- บรรยาย ขกภาพตัวอย่าง ประกอบนำเสนอโดย ใช้โปรแกรม canva	3	พจ.ณัฐวุฒิ ธรรมรัตนนันท์
13	Acupoints on the lower limbs (1)	- บรรยาย ขกภาพตัวอย่าง ประกอบนำเสนอโดย ใช้โปรแกรม canva	3	พจ.ณัฐวุฒิ ธรรมรัตนนันท์
14	Acupoints on the lower limbs (2)	- บรรยาย ขกภาพตัวอย่าง ประกอบนำเสนอโดย ใช้โปรแกรม canva	3	พจ.ณัฐวุฒิ ธรรมรัตนนันท์
15	สรีรวิทยาของความปวด และการฝังเข็มลดความ ปวด	- บรรยาย ขกภาพตัวอย่าง ประกอบนำเสนอโดย power point	3	ผศ. ศ.คลินิก พจ.นพ.ภาสกิจ วันนาวิบูล

16	นำเสนอผลงาน	- นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	3	พจ.ณัฐวุฒิ ธรรมรัตนันท์ พจ.พรพรรณ ทรัพย์เอี่ยม
17	สอบปลายภาค ปีการศึกษา 1/2568			
รวม			45	

2. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมินผลการเรียนรู้	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมินผล
2.1, 2.2, 2.3, 4.4	- สอบกลางภาค	8	30 %
	- สอบปลายภาค	17	35 %
1.4, 1.5, 4.4	- การเข้าชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	5 %
1.4, 1.5, 2.1, 2.2, 2.3, 3.2, 3.3, 4.2, 4.4, 5.3	- แบบทดสอบย่อยในชั้นเรียน	ตลอดภาคการศึกษา	10 %
	- งานที่ได้รับมอบหมาย	16	20 %
รวม			100

3. เกณฑ์การประเมินผลการเรียนรู้

การคิดค่าระดับคะแนน (เกรด) โดยคิดเป็นค่าระดับดังนี้

ช่วงคะแนน ค่าระดับ	อิงกลุ่ม A	อิงกลุ่ม B+	อิงกลุ่ม B	อิงกลุ่ม C+
ช่วงคะแนน ค่าระดับ	≥60 C	อิงกลุ่ม D+	อิงกลุ่ม D	อิงกลุ่ม F

หมวดที่ 5 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

1. ตำราและเอกสารหลัก

- 1) Acupoint Anatomy (National “Thirteenth Five -Year - Plan” Innovative Textbooks for Higher Education in Traditional Chinese Medicine) ISBN 978-7-5132-3179-4 Chief compiler: Shao Shui-jin
- 2) 王华, 杜元灏主编. 针灸学: 中国中医药出版社, 2012
- 3) 严振国主编. 中医应用腧穴解剖学: 中国中医药出版社, 2014
- 4) 严振国主编. 全身经穴应用解剖图谱: 上海中医药大学出版社, 2003
- 5) 奈特人体解剖学彩色图谱/ (美) 奈特 (Netter, F.H.) 主编; 张卫光译. 一北京: 人民卫生出版社, 2015
- 6) 腧穴解剖学/邵水金主编. 一北京: 中国中医药出版社, 2017. 7 全国中医药行业高等教育 “十三五” 规划教材
- 7) กิ่งแก้ว ปาจริย ปวดกระดูกและกล้ามเนื้อ การบำบัดรักษาทางเวชศาสตร์ฟื้นฟู - กรุงเทพฯ: ภาควิชาเวชศาสตร์ฟื้นฟู คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล, 2563, 638 หน้า
- 8) แอชเวลล์, - แผนที่ร่างกายมนุษย์-กรุงเทพฯ : แอร์โรว์ มัลติมีเดีย, 2564 224 หน้า. 1. การแพทย์ I. น้ำทิพย์ พันธุ์อนุกุล, แปล I. ชื่อเรื่อง. ISBN 978-616-434-237-8

2. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

- 1) 人体解剖彩色图谱/郭光文, 王序主编. 一3版. 一北京: 人民卫生出版社, 2017
- 2) Lippincott's concise illustrated anatomy. Vol. 3, head & neck / Ben Pansky, thomas r. Gest. p. ; cm. Concise illustrated anatomy head & neck includes index.
- 3) ANATOMICAL ATLAS OF CHINESE ACUPUNCTURE POINTS ,SHANDONG SCIENCE AND TECHNOLOGY PRESS JINAN, CHINA 1990

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

-

หมวดที่ 6 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนักศึกษา

- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน
- การสะท้อนความคิดของผู้เรียน
- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา

2. กลยุทธ์การประเมินการสอน

- ประเมินจากผลการสอบ/การเรียนรู้
- การสังเกตการณ์สอนของผู้ร่วมทีมการสอน
- การซักถามนักศึกษาในห้องเรียน

3. การปรับปรุงการสอน

- ประชุมอาจารย์เพื่อร่วมหาแนวทางหรือวางแผนการปรับปรุงพัฒนารายวิชา
- ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

4. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในรายวิชา

- ☐ สัมภาษณ์นักศึกษา
- ☒ การสังเกตพฤติกรรมนักศึกษาจากการเข้าชั้นเรียนและส่งงาน
- ☐ การตรวจสอบการให้คะแนนและประเมินผลการเรียนรู้ของนักศึกษา
- ☒ การประเมินความรู้รวบยอดโดยการสอบกลางภาคและสอบปลายภาค
- ☐ รายงานผลการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในแต่ละด้าน
- ☐ แบบสำรวจ/แบบสอบถาม
- ☒ อื่นๆ ทวนสอบโดยคณะกรรมการกำกับมาตรฐานวิชาการของหลักสูตรฯ

5. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

หลักสูตรฯ มีระบบทบทวนประสิทธิผลของรายวิชา โดยพิจารณาจากผลการประเมินการสอน โดยนักศึกษาและผลการประเมิน โดยคณะกรรมการประเมินของหลักสูตร การรายงานรายวิชาโดยอาจารย์ผู้สอน หลังการทบทวนประสิทธิผลของรายวิชา อาจารย์ผู้รับผิดชอบวิชาในการทบทวนเนื้อหาที่สอนและกลยุทธ์การสอนที่ใช้และนำเสนอแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาในการรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา เสนอต่อหัวหน้าหลักสูตรฯ เพื่อนำเสนอในที่ประชุมคณะกรรมการวิชาการประจำวิทยาลัย เพื่อพิจารณาให้ความคิดเห็นและสรุปวางแผนพัฒนาปรับปรุงสำหรับใช้ในปีการศึกษาถัดไป